

Na vel'k pondel'k v Polhovem Gradcu

Na velikonočni ponedeljek, 9. aprila je Folklorna skupina »Grof Blagaj« z gosti v dvorani Kulturnega doma Jakoba Trobca v Polhovem Gradcu pripravila že 12. celovečerni koncert.

»Ora et lborā – moli in delaj« je bilo v starih časih pravilo strogega štirideset dnevnega posta med pustom in veliko nočjo. V tem času namreč ni bilo dovoljene nikakršnega veseljačenja ali plesa, zato je bil velikonočni ponedeljek težko pričakovani dan. Ljudje so v najlepši obleki, ki so jo premogli, ta dan obiskovali drug drugega, si izmenjavali pirhe, fantje in dekleta pa so odšli v gostilno ali v kmečko hišo na ples. Tako je bil to dan sprostitve, plesnih zabav in splošnega veselja. Tudi letošnji velikonočni pone-

delje bilo vse, osem folklornih parov se je tudi letos predstavilo z novim spletom, in ta je bil še posebej zabaven – splet dolenskih plesov, imenovan Dolenski pušeljc, kjer si med plesom in pesmijo fantje menjajo pušeljc, da bi ga poklonili dekletu, toda na koncu je izbran le en. Ples ni bil zanimiv le zaradi figur, pač pa tudi zaradi novih dolenskih noš, v katerih so zaplesali polhograjski folkloristi.

Lahko smo veseli, da so se plesni koraki in ljudsko petje ohranili vse do danes, saj ti na prav poseben način bogatijo slo-

Trzinko ter celo kopico starih slovenskih rekov pa so obiskovalce spomnili učenci Otroške folklorne skupine osnovne šole Polhov Gradec, ki se pod mentorstvom Mojce Bizjak, enkrat tedensko po pouku družijo in ob igri, plesu in petju že tako zgodaj skrbijo za ohranjanje slovenskega ljudskega izročila. Prav tako ljubezen do ljudske pesmi in plesa, pod mentorstvom Martine Dolinar in ob pomoči Olge Laznik, že nekaj let gojijo Nagajivčki, ki so se tokrat predstavili z živahnim spletom, nadvse primernim za velikonočni pone-

Nagajivčki so takole pogledovali med prikazom spleta Kaj nam pa morejo, če smo vesel.

Folklorna skupina »Grof Blagaj« se je letos prvič predstavila v dolenski narodni noši ter v njih zaplesala nov splet dolenskih plesov.

deljek je bil temu podoben. Folklorna skupina »Grof Blagaj« je v prvem delu prikazala, kako veselo je bilo včasih na velikonočni ponedeljek v sosednjem Šentjoštu nad Horjulom, ko so prišli prijatelji skupaj, skupaj zapeli in zaplesali, tudi šentjoške plesne – Ples na vel'k pondel'k, s katerimi se je folklorna skupina najprej predstavila. Domači folkloristi, nad katerimi pa že nekaj let predano bdi mentorica Anita Kobe, spremljata pa jih harmonikaš Marko Buh in baritonist Boštjan Jurjevčič, so prikazali kar nekaj običajev, kakršne so živeli naši dedki in babice ter seveda kar nekaj novih plesnih korakov, obratov ter pesmi. To pa še ni

vensko kulturno dediščino. K ohranitvi le-teh pa je pripomoglo ustno izročilo, ki se je najpogosteje ohranjal ob različnih praznikih in drugih priložnostih kot so setev, žetev, trgatve in drugi. Takrat so se zbrali sosedje, sorodniki in prijatelji ter skupaj zapeli in zaplesali. Na tak način skrbita za prenos ljudskih pesmi na mlajše generacije tudi Marija in France Anzeljc, Petračeva s Hud'ga vrha, ki sta tokrat zapela le delček iz njune bogate zakladnice ljudskih pesmi. Obiskovalci so lahko obudili ljudsko Moje dekle je še mlado, Hiš'ca ob cest' stoji, Tam dol na ravnem polju, Lan' s'm se oženu in druge. Na ljudski Šmentano muho in

deljek, Kaj nam pa morejo, če smo vesel'. Med samo prireditvijo pa je nekajkrat tudi zatreskalo, in to ne iz nevihtnih oblakov, ki so tistikrat švigali mimo, pač pa iz inštrumentov šestčlanske skupine Nevihta, ki so zapeli in zaigrali nekaj dobro poznanih Slakovih, Miheličevih, Finkovih in drugih polk ter valčkov. Tako je bil namen ponedeljkovega večera dosežen, saj so obiskovalci, ki so do zdaj zapolnili stole dvorane kulturnega doma, z navdušenjem in nasmeškom na ustih spremljali sproščeno uro in pol dolgo prireditev ter tako doživeli tradicijo velikonočnega ponedeljka.

Nadja Prosen Verbič

Blagoslov ognja v Šentjoštu

V velikosobotnem jutru v Šentjoštu pa tudi po drugih župnijah zagori velikonočni ogenj. Običaj, znan od samih začetkov krščanstva in tudi v drugih kulturah, kaže, kakšen pomen ima ogenj v človeški zgodovini.

Ogenj, uničevalec in očiščevalec, vir toplote in svetlobe, se z blagoslovom spremeni v pomočnika. Včasih so v tem ognju skurili staro, neuporabno cerkveno opremo in blagoslovljene predmete, dandanes pa cerkovnikovo butaro. Ob ognju se zberejo cerkovniki s podružnic, ministranti in kar nekaj Šentjoščanov. Po kratkem obredu župnik blagoslovi ogenj, prisotni pritaknejo vsak svojo lesno gobo, ki začne počasi tleti in z njo odnesejo blagoslovljeni ogenj domov, kjer na njem skuhamo šunko in pirhe. Cerkovniki s podružnic ta ogenj ponesejo tudi na domove v svoji soseski, gospodinje pa se jim s skromnim darom oddolžijo za letošnjo skrb za podružno cerkev. Tudi kjer ognja nimajo kam dati, ga radi sprejmejo kot del tradicije. Ta običaj je sicer le eden od običajev, ki jih v velikonočnem času ni malo. Ohranimo jih prihodnjim rodovom. (jd)

»Pošta« Črni Vrh

Ja, naša draga poštarica Darinka je doživela abrahama in ob tem velikem jubileju ji je številna »žlahta« pripravila prav posebno presenečenje – poštne okence na domačem dvorišču! Pri tem so uporabili veliko domišljije in ustvarjalnosti, saj je dobila drog z zastavo v obliki rožice, novo frizuro in sončna očala, a bistvo je njen osebni žig! Očitno je to zasebna pošta ... Pa naj fotografije povedo več od besed!